

DOKUMENTŲ TVARKYMO IR APSKAITOS TAISYKLIŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dokumentų tvarkymo ir apskaitos įstaigoje taisyklių aprašas (toliau – Aprašas) nustato Panevėžio nekilnojamojo turto valdymo centro (toliau – įstaigos) oficialiųjų dokumentų tvarkymo ir apskaitos bei dokumentų valdymo bendruosius reikalavimus.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Apskaitos vienetas** – dokumentas arba pagal tam tikrus požymius susistemintų dokumentų grupė, kuriems suteiktas atskiras apskaitos numeris.

2.2. **Byla** – pagal tam tikrus požymius susistemintų dokumentų ir (ar) su jais susijusios informacijos rinkinys.

2.3. **Bylų apyrašas** – bylų apskaitos ir paieškos dokumentas.

2.4. **Dokumentų apskaita** – dokumentų kiekio fiksavimas apskaitos dokumentuose.

2.5. **Dokumento registravimas** – dokumento įtraukimas į apskaitą, suteikiant jam unikalų numerį.

2.6. **Dokumentų registras** – dokumentų įtraukimo į apskaitą dokumentas.

2.7. **Dokumento skaitmeninė kopija** – neskaitmeniniu formatu užfiksuotas dokumento turinys, informacinių technologijų priemonėmis perkeltas į skaitmeninį formatą.

2.8. **Dokumentų tvarkymas** – dokumentų vertinimo, sisteminimo, aprašymo ir įrašymo į apskaitos dokumentus procesas.

2.9. **Dokumentų vertės ekspertizė** – dokumentų įvertinimo ir atrankos saugoti ar naikinti procesas.

2.10. **Ilgai saugomi dokumentai** – dokumentai, kurių nustatytas saugojimo terminas nuo 26 iki 100 metų.

2.11. **Konvertuota kopija** – skaitmeninės kilmės ar suskaitmeninto dokumento duomenys, gauti konvertavus dokumento turinį ir (ar) metaduomenis.

2.12. **Skaitmeninės kilmės dokumentas** – skaitmeniniu formatu užfiksuota informacija, valdoma informacinių technologijų priemonėmis.

2.13. **Skaitmeninė saugykla** – techninių ir programinių priemonių visuma skaitmeninės kilmės ar suskaitmenintiems dokumentams, jų apskaitos dokumentų duomenims bei kitai su jais susijusiai informacijai saugoti.

2.14. **Trumpai saugomi dokumentai** – dokumentai, kurių nustatytas saugojimo terminas iki 25 metų.

2.15. Sąvoka **dokumentų valdymo sistema** suprantama taip, kaip ji apibrėžta Informacinių sistemų, kuriomis tvarkoma informacija, susijusi su dokumentų valdymu, steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2013 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. V-45 „Dėl Informacinių sistemų, kuriomis tvarkoma informacija, susijusi su dokumentų valdymu, steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, o sąvoka **analoginis dokumentas** – kaip jis apibrėžtas standarte LST ISO 5127:2019 „Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas (tapatus ISO 5127:2017)“.

2.16. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme bei Lietuvos vyriausiojo archyvaro patvirtintuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose dokumentų valdymą ir perdavimą, vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DOKUMENTŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

3. Už įstaigos dokumentų valdymo ir išsaugojimo organizavimą yra atsakingas įstaigos direktorius. Be Dokumentų ir archyvų įstatyme nustatytų funkcijų, jis atlieka ir šias funkcijas:

3.1. paskiria asmenis, atsakingus už įstaigos informacinės sistemos (jei tokia naudojama) administravimą ir saugos priemones, įstaigos sukurtų ar perimtų vaizdo ir (ar) garso dokumentų

autorių turtinių teisių perėmimo klausimus, apskaitos dokumentų ar jų duomenų derinimą ir tvirtinimą;

3.2. nustato, kurie įstaigos veiklos dokumentai registruojami dokumentų registruose, o kurie – įstaigos naudojamoje informacinėje sistemoje;

3.3. Įstaigoje dokumentai sisteminami pagal bylas ir sudaromas bylų dokumentacijos planas;

3.4. nustato, kurie ilgai saugomi dokumentai turi būti sutvarkyti ir įrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą;

3.5. prireikus sudaro patariamąją dokumentų ekspertų komisiją dokumentų vertės ekspertizės, tvarkymo ir apskaitos bei saugojimo klausimams nagrinėti;

4. Apskaitos dokumentai (dokumentacijos planas, dokumentacijos plano papildymų sąrašas, dokumentų naikinimo aktas, bylų apyrašų sąrašas, bylų apyrašas ir jo tęsinys) ar jų duomenys derinami su Panevėžio miesto savivaldybės administracija (įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija).

5. Informacija apie įstaigos direktoriaus priimtą sprendimą ilgai saugomus dokumentus įrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą arba šių dokumentų į apskaitą neįrašyti raštu pateikiama Panevėžio miesto savivaldybės administracijai.

6. Dokumentų valdymo metu kaupiami dokumentų metaduomenys (1 ir 2 priedai). Aprašo 1 priede nurodyti metaduomenys taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja elektroninių dokumentų specifikacijose nustatytiems reikalavimams.

III SKYRIUS DOKUMENTŲ REGISTRAVIMAS

7. Įstaigos parengti siunčiami vidaus dokumentai ir gauti su jos veikla susiję dokumentai registruojami Panevėžio miesto savivaldybės administracijos duomenų valdymo sistemoje „Avilys“ ar pagal patvirtintą įstaigos dokumentacijos planą naudojamuose registruose, suteikiant jiems registracijos numerį. Registracijos numeris dokumentų registruose suteikiamas iš eilės.

8. Dokumentai įstaigoje registruojami vieną kartą – paprastai tą dieną, kai jie gaunami, pasirašomi ar patvirtinami, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip. Jei dokumentų registravimas vykdomas automatizuotu būdu, dokumentai registruojami tą parą, kai jie gaunami, pasirašomi ar patvirtinami.

Dokumentai registruojami kalendoriniais metais, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip.

9. Dokumento registravimo numeris turi užtikrinti užregistruoto dokumento ir dokumentacijos plane numatytos bylos sąsają.

10. Registruojant įstaigos sudarytus dokumentus, užfiksuojamas dokumento registracijos numeris ir kiti metaduomenys: dokumento data, dokumento pavadinimas (antraštė). Registruojant siunčiamus dokumentus, be šių elementų, nurodomas gavėjas, kuriam siunčiamas ar perduodamas dokumentas.

Registruojant gautus dokumentus, užfiksuojama dokumento gavimo data ir registracijos numeris, taip pat gauto dokumento sudarytojo pavadinimas, dokumento data, registracijos numeris ir dokumento pavadinimas (antraštė).

11. Visa įstaigos gauta korespondencija priimama ir paskirstoma įstaigos administratoriaus. Jei gautas dokumentas buvo įdėtas į voką, vokas prie dokumento nepaliekamas, išskyrus atvejus, kai siuntėjo adresas nurodytas tik ant voko arba kai dokumento išsiuntimo ar gavimo datai įrodyti reikalingas pašto antspaudas.

Paašškėjus, kad gautas ne visas dokumentas ar kad trūksta dokumente nurodytų priedų, apie tai informuojamas siuntėjas.

Dokumentai, atsiųsti ne pagal kompetenciją ar ne tuo adresu, persiunčiami gavėjui arba gražinami siuntėjui, kartu persiunčiant ir voką, jei dokumentas buvo gautas paštu.

12. Gautas oficialusis elektroninis dokumentas registruojamas, jei jis atitinka elektroninių dokumentų specifikaciją, yra pasirašytas galiojančiu kvalifikuotu elektroniniu parašu ir galima atpažinti jo turinį. Šių reikalavimų neatitinkantis elektroninis dokumentas neregistruojamas ir apie

tai pranešama siuntėjui, jei galima nustatyti jo ryšio duomenis ir jeigu įstaigos direktorius nenusprendžia kitaip.

13. Užregistruoti gauti dokumentai įstaigos direktoriui nustatyta užduočiai suformuluoti ir (ar) vykdyti.

14. Užregistruoti siunčiami dokumentai išsiunčiami ar perduodami gavėjams:

14.1. Jei gavėjams siunčiamos ar perduodamos popierinių dokumentų kopijos, jų nuorašai ar dokumentų skaitmeninės kopijos, įstaigoje išsaugomas pasirašytas popierinis dokumentas. Siunčiant popierinių dokumentų skaitmenines kopijas nurodoma, kad originalas nebus siunčiamas.

14.2. Jei dokumentai rengiami duomenų valdymo sistemoje „Avily“, tačiau gavėjui reikia išsiųsti arba perduoti popierinius dokumentus, parengti dokumentai atspausdinami, pasirašomi ir išsiunčiami, o įstaigoje jie gali būti saugomi informacinėje sistemoje, kurioje buvo parengti (sukurti).

15. Jei reikia, gali būti parengiamos dokumentų kopijos (išskyrus skaitmeninės kilmės dokumentus) ar nuorašai. Jie gali būti patvirtinami įstaigos antspaudu ar antspaudu su pareigų pavadinimu. Taip pat gali būti rašomas įstaigos pavadinimas (gali būti sutrumpintas) ir žodis „Kopija“ („Nuorašas“) – arba dedamas atitinkamas spaudas.

Dokumento kopijos, nuorašo ar išrašo tikrumo patvirtinimo reikalavimai nustatyti Dokumentų rengimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka (toliau – Dokumentų rengimo taisyklės).

16. Kai užduotis vykdoma nerengiant oficialaus dokumento, informacija apie įvykdytą užduotį fiksuojama dokumente arba duomenų valdymo sistemoje „Avily“.

IV SKYRIUS DOKUMENTACIJOS PLANO SUDARYMAS

Bylų dokumentacijos planas

17. Bylų dokumentacijos plane nurodomos visos bylos, kurias numatoma sudaryti iš dokumentų, įstaigos parengtų ar gautų per vienerius kalendorinius metus, ir tęsiamos bylos, sudaromos iš dokumentų, sukauptų tam tikro apibrėžto proceso metu. Prireikus gali būti sudaromi skaitmeninės kilmės ar suskaitmenintų dokumentų bylų tomai.

18. Bylų dokumentacijos plane nurodomi už bylų sudarymą atsakingi administracijos padaliniai ar darbuotojai. Kai dokumentai rengiami, prieinami ar saugomi įstaigos naudojamose informacinėje sistemoje (pvz., registre ar valstybės informacinėje sistemoje), dokumentacijos plano pastabų skiltyje nurodomas naudojamos informacinės sistemos pavadinimas. Šiuo atveju dokumentacijos plane nurodytai bylai dokumentai nėra priskiriami, tačiau nurodomi už šių dokumentų rengimą konkrečioje informacinėje sistemoje atsakingi padaliniai ar darbuotojai.

19. Bylos sudaromos pagal dokumentų saugojimo terminus bei vieną ar kelis pasirinktus požymius: dokumentų formą, rūšį, temas ar sudarytojus.

20. Bylų (išskyrus popierinių dokumentų bylas) indeksuose nurodomas bylos formą žymintis žymuo. Elektroninių, vaizdo ir (ar) garso dokumentų ar įrašų bylos indeksą sudaro dokumentacijos plano punkto ir papunkčio eilės numeris ir bylos formą žymintis žymuo: E – elektroninis dokumentas, VG – vaizdo ir garso įrašas, G – garso įrašas, V – vaizdo įrašas, F – fotodokumentas, Įr – įrašas (pvz., 5.6 G, kur 5.6 žymi eilės numerį, G – bylos formą). Jei bylai numatoma priskirti gautus suskaitmenintus dokumentus, bylos indekse nurodomas tai žymintis žymuo K – kopijos (pvz., 5.6 K). Tais atvejais, kai tai pačiai bylai priskiriami ir trumpai saugomi suskaitmeninti, ir skaitmeninės kilmės dokumentai, pasirenkamas žymuo Mr – mišri byla.

21. Antraštės turi būti konkrečios ir aiškios, nurodančios byloms priskiriamų dokumentų turinį, rūšį ir temą (pvz., Direktorius įsakymai personalo klausimais).

22. Vienarūšės bylos, jei jos sudaromos, įrašomos viena apibendrinta antrašte (pvz., Darbuotojų asmens bylos). Vienarūšėms byloms dokumentacijos plane suteikiamas vienas indeksas, o pastabų skiltyje nurodomas jų apskaitos dokumentas (pvz., Pagal draudėjų sąrašą).

23. Vaizdo ir (ar) garso dokumentų bylai priskirtų dokumentų apskaitos dokumentai (pvz., Saugotinių fotodokumentų apskaitos žurnalas) nurodomi dokumentacijos plano pastabų skiltyje.

24. Dokumentai į bylą dedami (priskiriami bylai) chronologine tvarka, jei netaikoma kita sisteminimo tvarka. Parengti teisės aktai (nutarimai, sprendimai, įsakymai, potvarkiai ir kt.) kartu su patvirtintais dokumentais priskiriami atskiroms byloms (popieriniai dokumentai – dedami į bylas) pagal teisės aktų rūšis ir saugojimo terminus.

25. Bylų dokumentacijos planas rengiamas kiekvienais metais ir teikiamas derinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijai likus dviem mėnesiams iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos.

Jei per kalendorinius metus susidaro dokumentų, kuriems dokumentacijos plane bylos nebuvo numatytos, laikantis šių Aprašo 3 priede nustatytų reikalavimų, rengiamas dokumentacijos plano papildymų sąrašas.

26. Suvestiniai duomenys apie per konkrečius kalendorinius metus užbaigtas bylas įrašomi atskiroje bylų dokumentacijos plano ar dokumentacijos plano papildymų sąrašo skiltyje.

Kiti dokumentacijos plano rengimo ypatumai

27. Dokumentų saugojimo terminai nurodomi vadovaujantis teisės aktais, nustatančiais dokumentų saugojimo terminus, o jei šie terminai teisės aktais nėra nustatyti, vadovaujamasi Dokumentų ir archyvų įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatomis.

V SKYRIUS DOKUMENTŲ VERTĖS EKSPERTIZĖ

28. Dokumentai vertinami pagal šiuos jų reikšmingumo kriterijus:

28.1. tenkina įstaigos administravimo ir informacinius poreikius;

28.2. užtikrina įstaigos veiklos įrodymus;

28.3. užtikrina su įstaigos veikla susijusių asmenų prievoles ir teisėtus interesus;

28.4. gali būti tinkami tyrimams atlikti;

28.5. suteikia informaciją apie įstaigos teises, pareigas, politiką, veiklą, ryšius, interesus mokslo ir kultūros tikslais.

29. Dokumentai vertinami ir sprendimai dėl tolesnio dokumentų saugojimo ar naikinimo priimami:

29.1. nustatant dokumentų saugojimo terminus, jei jų nenustato teisės aktai;

29.2. pasibaigus dokumentų saugojimo terminui arba jį keičiant;

29.3. tvarkant dokumentus.

30. Sprendimus dėl trumpai ar ilgai saugomų dokumentų saugojimo ar naikinimo priima įstaigos direktorius.

31. Įstaigoje dokumentų vertinimą atlieka ir sprendimus dėl tolesnio jų saugojimo ar naikinimo siūlo priskirtą funkciją atliekantys administracijos padaliniai ar atsakingi darbuotojai – kartu su darbuotojais, atsakingais už dokumentų tvarkymą ir sutvarkytų dokumentų apskaitą.

Dokumentų vertinimo ir atrankos ypatumai sudarant bylų dokumentacijos planą

32. Dokumentų saugojimo terminas skaičiuojamas metais, pradedant skaičiuoti nuo bylos užbaigimo metų pabaigos, jei kituose teisės aktuose nėra nustatyti trumpesni saugojimo terminai, susiję su konkrečių procedūrų vykdymu ir (ar) dokumentuose užfiksuotos informacijos ypatumais.

33. Tvarkant užbaigtas bylas gali būti priimtas sprendimas pratęsti numatytąjį dokumentų saugojimo terminą, o pasibaigus dokumentų saugojimo terminui – atrinkti bylas naikinti arba pratęsti jų saugojimo terminą:

33.1. Bylos, kurių saugojimo terminas pratęstas atlikus jų vertės ekspertizę, įrašomos į įstaigos

direktorius tvirtinamą Dokumentų, kurių saugojimo terminas pratęstas, sąrašą. Šiame sąrašė nurodoma bylos indeksas, bylos antraštė, ankstesnis saugojimo terminas ir naujai nustatytas (pratęstas) saugojimo terminas.

33.2. Jei tvarkant užbaigtas bylas dokumentų saugojimo terminas buvo pakeistas, dokumentai sutvarkomi ir į sutvarkytų dokumentų apskaitą įrašomi šių Taisyklių V ir VI skyriuose nustatyta tvarka.

33.3. Jei bylos dokumentams buvo numatyti skirtingi saugojimo terminai, iš naujo įvertinti dokumentai išimami iš bylų ir iš jų sudaromos naujos bylos tuo pačiu indeksu, jį papildant santrumpa ar kitu požymiu, žyminčiu, kad atlikta vertės ekspertizė (pvz., santrumpa „VE“ arba „VE1“, „VE2“, jei bylų daugiau nei viena).

34. Atrinkti naikinti dokumentai įrašomi į dokumentų naikinimo aktą (4 priedas):

34.1. Dokumentų naikinimo akte nurodomos atrinktos naikinti bylos, arba dokumentai gali būti įvardyti apibendrintai, jei jie yra įrašyti į akte nurodytus apskaitos dokumentus (bylų apyrašą ar kt.).

34.2. Vienarūšės bylos ta pačia antrašte į dokumentų naikinimo aktą įrašomos viena antrašte, o vienaarūšės bylos (pvz., asmens bylos) skirtingomis antraštėmis – kaip atskiros bylos.

34.3. Bylos, kurias numatyta saugoti trumpiau nei vienerius metus, įrašomos į atskirą dokumentų naikinimo aktą.

35. Dokumentų naikinimo aktai ar jų duomenys tvirtinami, jei konkrečių metų ilgai saugomos bylos nustatyta tvarka yra įrašytos į bylų apyrašus ar kitus apskaitos dokumentus (sąrašus, žurnalus, registrus).

Dokumentų atrankos naikinti ir naikinimo ypatumai

36. Dokumentai naikinami, kai dokumentų naikinimo aktą ar jo duomenis, suderintus pagal Aprašo 4 punkte nustatytus reikalavimus, patvirtina įstaigos direktorius. Dokumentai turi būti sunaikinti taip, kad juose esanti informacija nebūtų atpažįstama.

37. Įstaigoje turi būti numatytos organizacinės ir techninės priemonės, užtikrinančios, kad visi dokumentai, dėl kurių atrankos naikinti yra priimtas sprendimas, ir jų atsarginės kopijos, jei jų yra, naikinimo metu bus visiškai sunaikinti.

VI SKYRIUS DOKUMENTŲ TVARKYMAS

38. Kvalifikuotais elektroniniais parašais pasirašytų dokumentų elektroninių parašų galiojimas patvirtinamas vadovaujantis Reglamento 32 straipsnio nuostatomis. Taip pat turi būti užtikrintas kitų naudojamų dokumentų autentiškumo ir vientisumo duomenų administravimas visą dokumentų saugojimo įstaigoje laiką.

39. Jei skaitmeninės kilmės, suskaitmeninti dokumentai ar analoginiai vaizdo ir (ar) garso dokumentai yra saugomi fizinėse laikmenose, ant jų turi būti nurodyti aprašymo duomenys (bylos ar proceso indeksai, bylos antraštė ar dokumentų grupės pavadinimas, chronologinės ribos (data), saugojimo terminas).

Dokumentų tvarkymas sudarant bylų dokumentacijos planą

40. Pasibaigus kalendoriniams metams bylos, kurios nebus tęsiamos kitais metais, užbaigiamos ir sutvarkomos:

40.1. Patikrinamas dokumentų sisteminimas bylose pagal nustatytą ar pasirinktą požymį, įsitikinant, kad jose esantys dokumentai atitinka bylų antraštes ir saugojimo terminus. Aptikus priskyrimo klaidų, dokumentai turi būti perskirstyti.

40.2. Informacinių technologijų priemonėmis sudaryti dokumentų registrai priskiriami byloms. Trumpai ar ilgai saugomi registrai gali būti saugomi informacinių technologijų priemonėmis, užtikrinant jų autentiškumą, patikimumą ir priejimą prie jų visą saugojimo laiką.

40.3. Pagal nustatytą ar pasirinktą dokumentų sisteminimo požymį patikslinama bylos antraštė (tvarkant vaizdo ir (ar) garso dokumentus atsižvelgiama į bylai priskirtuose dokumentuose užfiksuotą įvykį ar temos pavadinimą), prireikus gali būti rašoma paantraštė.

40.4. Ilgai saugomos bylos chronologinės ribos (jei buvo priimtas sprendimas ilgai saugomas bylas įrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą) yra bylai priskirtų dokumentų anksčiausia ir vėliausia datos (jei netaikoma kita sisteminimo tvarka), vaizdo ir (ar) garso dokumentų – dokumentuose užfiksuotų įvykių datos. Jei bylą sudaro vienas dokumentas, bylos data yra dokumento data. Jei vaizdo ir (ar) garso dokumentuose užfiksuotas vienas įvykis, bylos data laikoma įvykio data. Jei bylą sudaro vienas ar keli tęstiniai metų dokumentai (pvz., dokumentų registras, bylų sąrašai), bylos data yra metai.

40.5. Trumpai ar ilgai saugomos bylos chronologinės ribos (jei buvo priimtas sprendimas ilgai saugomų bylų neįrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą) yra bylos sudarymo ir užbaigimo metai.

41. Popierinių dokumentų bylos sudaromos ir tvarkomos pagal šiuos reikalavimus:

41.1. Bylos antraštė ir indeksas turi būti užrašyti ant aplankų, kuriuose saugomi šie dokumentai.

41.2. Ilgai saugomų bylų (jei buvo priimtas sprendimas ilgai saugomas bylas įrašyti į sutvarkytą dokumentų apskaitą) lapai numeruojami Aprašo 5 priede nustatyta tvarka, o trumpai ar ilgai saugomos bylos numeruojamos ir bylos baigiamasis įrašas rašomas tik tais atvejais, kai teisės aktų nustatyta tvarka bylos laikinai perduodamos naudotis kitoms įstaigoms.

41.3. Bylos vidaus apyrašas sudaromas, jei to reikia papildomai dokumentų apskaitai ar paieškai atlikti arba kai bylos vidaus apyrašo sudarymą nustato kiti teisės aktai. Vidaus apyraše surašomi byloje esantys dokumentai (dokumento pavadinimas (antraštė), dokumento data arba dokumento gavimo data, registracijos numeris) ir nurodoma dokumento vieta byloje (lapų numeris (-iai), kita paieškai atlikti reikalinga informacija).

41.4. Ilgai saugomos bylos (jei buvo priimtas sprendimas ilgai saugomas bylas įrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą) tvarkymas baigiamas jos įforminimu: rašomas bylos antraštinis lapas (6 priedas) ir bylos baigiamasis įrašas (7 priedas).

41.5. Į bylų apyrašą įrašyta vienerūšė byla, kuri buvo tęsiama ir papildyta naujais dokumentais, gali būti tvarkoma iš naujo: sunumeruojami papildomi bylos lapai (jų numeracija tęsiama iš eilės), rašomas naujas bylos baigiamasis įrašas ir antraštinis lapas, patikslinant chronologines ribas ir, jei reikia, antraštę. Naujas antraštinis lapas dedamas bylos pradžioje, baigiamasis įrašas – gale. Buvęs antraštinis lapas, baigiamasis įrašas ir vidaus apyrašas (jei jis yra) byloje paliekami, jų lapai nenumerojami. Jei vidaus apyrašas buvo pratęstas, jo lapai numeruojami toliau, atskirai nuo bylos lapų.

41.6. Jei dokumentų apyvarta nedidelė, į tvarkomą bylą gali būti dedami kelerių metų dokumentai. Sutvarkyta nuolat ar ilgai (jei buvo priimtas sprendimas ilgai saugomas bylas įrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą) saugoma byla turi būti sudaryta ne daugiau kaip iš 200 lapų. Jei lapų yra daugiau, sudaromas kitas bylos tomas.

41.7. Trumpai ar ilgai saugomos bylos (jei buvo priimtas sprendimas ilgai saugomų bylų neįrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą) antraštinio lapo galima nerašyti, jei bylos aprašymo duomenys užrašyti ant bylos segtuvo ar aplanko.

VII SKYRIUS DOKUMENTŲ APSKAITOS TVARKYMAS

Įstaigos sutvarkytų dokumentų apskaita

42. Jei buvo pasirinkta sudaryti bylų dokumentacijos planą, sutvarkytų dokumentų apskaitai užtikrinti turi būti nustatyti bylų apyrašai. Ilgai saugomoms byloms (jei buvo priimtas sprendimas

ilgai saugomas bylas įrašyti į sutvarkytų dokumentų apskaitą) sudaromi atskiri apyrašai. Sutvarkytos ilgai saugomos bylos į apyrašus įrašomos per dvejus metus nuo jų užbaigimo.

43. Bylų apyrašai įrašomi į bylų apyrašų sąrašą, nurodant kiekvieno apyrašo pavadinimą, numerį ir saugojimo terminą (pvz., Veiklos administravimo nuolat saugomų bylų apyrašas Nr. 4).

44. Bylos į bylų apyrašus (8 priedas) ar jų tęsinius įrašomos tokia tvarka:

44.1. Bylos įrašomos kaip atskiri apskaitos vienetai, kurių kiekvienam suteikiamas eilės numeris. Kiekvienais metais įrašomų bylų numeracija apyraše tęsiama iš eilės.

Bylos įrašomos pagal jų užbaigimo metus, kiekvienų kalendorinių metų bylos – pagal bylų išdėstymo tvarką dokumentacijos plane, vienu metu bylos – pagal bendrus požymius arba abėcėlės tvarka.

44.2. Nurodoma kiekvienos bylos antraštė (jei reikia – ir paantraštė), chronologinės ribos (data), apimtis (popierinės bylos – lapų skaičius, elektroninės ar gautų suskaitmenintų dokumentų bylos – dokumentų skaičius, įrašų bylos – įrašų skaičius). Jei dalis byloje esančių dokumentų yra parengti užsienio kalba, pastabų skiltyje nurodoma, kokia kalba parengti dokumentai.

44.3. Nurodomas į bylų apyrašą įrašomų ir bendras apyraše faktiškai esančių apskaitos vienetų skaičius.

45. Bylų apyrašų duomenys teikiami derinti kartu su to laikotarpio pažyma apie įstaigos veiklos istoriją ir dokumentų sutvarkymą.

Pažymos pirmojoje dalyje pateikiama informacija apie įstaigą: nurodomi jos steigimą, funkcijas reglamentuojantys teisės aktai, aptariamoms įstaigai priskirtos funkcijos, administracijos struktūra, jos pokyčiai, reorganizacijos per apimamą laikotarpį. Jei per šį laikotarpį įstaigos funkcijos ar struktūra nesikeitė, pažymos pirmojoje dalyje nurodoma, jog pasikeitimų nebuvo.

Antrojoje dalyje aptariami bylų apyrašų sudarymo principai, nurodomi į kiekvieną apyrašą įrašytų bylų sudarymo, tvarkymo, sisteminimo ypatumai, informacija apie paieškos sistemas, iš kitų įstaigų gautus dokumentus ir jų sutvarkymą (reorganizavimo ar likvidavimo atvejais). Jei buvo nustatyta dokumentų ar bylų dingimo ar kitokio praradimo atvejų, jie nurodomi ir paaiškinamos priežastys.

Teikiant derinti atskirų bylų apyrašų duomenis, kartu pateikiama pažyma, kurioje detalizuojama į konkretų apyrašą įrašytų bylų sudarymo, tvarkymo ir kita informacija.

46. Apyrašo, kurio duomenys patvirtinti, bylos apskaitos duomenys rašomi ant aplankų (laikmenų), kuriuose laikomi analoginiai dokumentai.

74. Jei buvo pasirinkta sudaryti funkcijų dokumentacijos planą, bylų apyrašai nesudaromi, o informacija apie sutvarkytus nuolat ar ilgai saugomus dokumentus fiksuojama pažymoje apie įstaigos veiklos istoriją ir dokumentų sutvarkymą, kurios antrojoje dalyje pateikiama informacija apie dokumentų sutvarkymo ypatumus ir prarastus dokumentus (jei tokių buvo). Pažymos informacija vertinama atliekant dokumentų naikinimo aktų derinimo (tvirtinimo) procedūras.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

85. Dokumentai saugomi laikantis Dokumentų saugojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. V-157 „Dėl Dokumentų saugojimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytų reikalavimų.

86. Trumpai ar ilgai saugomi analoginiai dokumentai saugomi iki pasibaigs nustatytas jų saugojimo terminas, arba perduodami į įstaigos archyvą.

87. Įstaigoje Aprašo nustatyta tvarka sutvarkyti dokumentai turi būti išsaugoti nustatytą laiką, arba perduoti toliau saugoti teisės aktų nustatyta tvarka.

PRIVALOMIEJI METADUOMENYS

I SKYRIUS	
DOKUMENTO AR BYLOS METADUOMENYS	
1. Dokumento sudarytojo pavadinimas	
2. Dokumento sudarytojo (juridinio asmens) kodas ¹	
3. Gavėjas (pvz., juridinio asmens pavadinimas, vardas ir pavardė) (privalomas tik įstaigų siunčiamiems dokumentams)	
4. Dokumento pavadinimas (antraštė)	
5. Dokumento registracijos data	
6. Dokumento registracijos numeris	
7. Dokumentą gavusios įstaigos pavadinimas	
8. Dokumentą gavusios įstaigos kodas	
9. Dokumento gavimo data	
10. Dokumento gavimo registracijos numeris	
11. Dokumento specifikacijos identifikacinis žymuo ¹	
12. Įstaigos funkcijos, subfunkcijos (jei yra), proceso (jei yra) indeksas	
13. Įstaigos ar funkcijos, subfunkcijos (jei yra), proceso (jei yra) pavadinimas	
14. Dokumentą ar bylą sudariusios įstaigos ar administracijos padalinio pavadinimas	
15. Bylos ar jos tomo indeksas ²	
16. Vienarūšės bylos papildomas dokumentų sisteminimo požymis (jei yra) (kodas ar kt.) ²	
17. Bylos ar jos tomo antraštė ir paantraštė (jei yra) ²	
18. Dokumento ar bylos (jos tomo) saugojimo terminas	
19. Dokumento ar bylos (jos tomo) chronologinės ribos arba data	
20. Bylos tomų skaičius ²	
II SKYRIUS	
DOKUMENTO AUTENTIŠKUMO IR (AR) VIENTISUMO METADUOMENYS	
Kvalifikuoto elektroninio parašo metaduomenys	
21. Pasirašančio asmens vardas ir pavardė (jei šių duomenų nėra sertifikate)	
22. Pasirašančio asmens pareigos (įstaigos vadovo ar kito asmens)	
23. Parašo sukūrimo data	
24. Parašo paskirtis (pvz., pasirašymas, tvirtinimas, suderinimas)	
Kvalifikuoto elektroninio spaudo metaduomenys (jei naudojamas)	
25. Spaudo kūrėjo pavadinimas (jei šių duomenų nėra sertifikate)	
26. Spaudo sukūrimo data	
Kitų veiksmų metaduomenys	
27. Dokumentą patvirtinusio asmens ³ pareigos, vardas ir pavardė, tvirtinimo data (jei tvirtinama elektroniniu parašu, kuris neatitinka kvalifikuotam elektroniniam parašui keliamų reikalavimų)	
28. Dokumentą derinusio asmens ³ vardas ir pavardė, derinimo data (jei derinama elektroniniu parašu, kuris neatitinka kvalifikuotam elektroniniam parašui keliamų reikalavimų)	
29. Dokumentą pasirašiusio asmens ³ pareigos, vardas ir pavardė, pasirašymo data (jei pasirašoma elektroniniu parašu, kuris neatitinka kvalifikuotam elektroniniam parašui keliamų reikalavimų)	

30. Informacija apie dokumento vientisumui patvirtinti naudojamą būdą – elektronines laiko žymas ar kt. (išskyrus šio priedo 21–24, 29 punktuose nurodytus būdus)
III SKYRIUS
DOKUMENTO AR BYLOS TVARKYMO IR SAUGOJIMO METADUOMENYS
31. Su dokumentu susipažinusio asmens vardas ir pavardė, susipažinimo data
32. Užduotį skyrusio asmens vardas ir pavardė, užduoties įrašymo data
33. Užduotis: užduoties vykdytojo vardas ir pavardė ar įstaigos administracijos struktūrinio padalinio pavadinimas, užduoties turinys, įvykdymo terminas (jei reikia)
34. Informacija apie su dokumentu ar byla (jos tomu) susijusius veiksmus (pakeitimo turinys, pagrindas, data, pakeitimą atlikęs asmuo ir kt.)
35. Informacija apie prieigos prie dokumento ar bylos ir (ar) jų metaduomenų ribojimą
36. Informacija apie prieigos prie dokumento ar bylos ir (ar) jų metaduomenų ribojimo pakeitimus
37. Informacija apie dokumentų naikinimo aktą
38. Informacija apie dokumento atsargines kopijas (jų skaičius, formatas, laikmenos, saugojimo vieta ir kt.)
39. Informacija apie dokumento konvertavimą ar atkūrimą iš atsarginių kopijų
IV SKYRIUS
DOKUMENTO AR BYLOS TECHNINIAI METADUOMENYS
40. Dokumento turinio formatai
41. Informacija apie kvalifikuoto elektroninio parašo ar kvalifikuoto elektroninio spaudo riziką (pvz., sertifikato galiojimo terminas)
42. Mime tipo žymuo ⁴
43. Laikmena (fizinė ar skaitmeninė – nurodoma pasirinkus sudaryti funkcijų dokumentacijos planą)

Paiškinimai:

¹ – Šis metaduomuo privalomas oficialiesiems elektroniniams dokumentams, atitinkantiems Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijoje ADOC-V1.0, patvirtintoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2009 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-60 „Dėl Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijos ADOC-V1.0 patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus. Šio priedo 3 punkte vartojama sąvoka „gavėjas“ atitinka nurodytoje specifikacijoje vartojamą sąvoką „adresatas“.

² – Pasirinkus sudaryti funkcijų dokumentacijos planą, 15–17 ir 20 punktuose nurodyti metaduomenys nėra privalomi.

³ – Metaduomenys fiksuojami tik įstaigos informacinėje sistemoje.

⁴ – Taikoma įrašams. Šis žymuo nefiksuojamas, jei jis yra nurodytas skaitmeninės kilmės ar suskaitmenintame dokumente.

Dokumentų tvarkymo ir apskaitos įstaigoje taisyklių aprašo
2 priedas

NEPRIVALOMŲJŲ METADUOMENŲ PAVYZDŽIAI¹

I SKYRIUS DOKUMENTO METADUOMENYS
1. Dokumento sudarytojo (fizinio asmens) kodas ¹
2. Dokumento sudarytojo adresas
3. Gavėjo kodas (jei gavėjas yra juridinis asmuo)
4. Dokumento rūšis (įsakymas, raštas ar kt.)
5. Dokumento parengimo data, laikas ir vieta
6. Dokumento rengėjas (dokumentą parengusio asmens vardas ir pavardė, jei reikia – ir pareigos)
7. Dokumento registracijos laikas
8. Gauto dokumento nuoroda (dokumento, į kurį atsakoma, data ir registracijos numeris)
9. Informacija apie dokumento priedus (jų skaičius, pavadinimai ir kt.)
10. Siuntėjas (juridinio asmens pavadinimas, asmens vardas ir pavardė)
11. Siuntėjo kodas (jei siuntėjas yra juridinis asmuo)
12. Dokumento šifravimo metaduomenys
13. Dokumento egzemplioriaus identifikacinis numeris
Elektroninių parašų (kvalifikuotų elektroninių parašų, kvalifikuotų elektroninių spaudų) metaduomenys
14. Pasirašančio asmens pastabos
15. Parašo (spaudo) identifikacinis numeris arba nuoroda
II SKYRIUS DOKUMENTŲ AR BYLŲ, SU KURIAIS SUSIJĘ PROCESAI AR UŽDUOTYS (VEIKSMAI) YRA UŽBAIGTI, METADUOMENYS
16. Bylos (tomo) užbaigimo data
17. Informacija apie saugojimo termino pakeitimą (pratęsimą ar sutrumpinimą)
III SKYRIUS KITI SU DOKUMENTŲ AR BYLŲ VALDYMU IR NAUDOJIMU SUSIJĘ METADUOMENYS
18. Informacija apie dokumento išsiuntimą (juridinio asmens pavadinimas, asmens vardas ir pavardė, siuntėjo adresas, išsiuntimo data ir kt.)
19. Dokumento ar bylos paieškos įstaigos informacinėje sistemoje nuoroda

20. Informacija apie peržiūrėti ir naudoti skirtą dokumento nuorašą, konvertuotą kopiją ar išrašą (nuorašo, konvertuotos kopijos ar išrašo parengimo data, priežastis ar kita)
21. Užduoties įvykdymo termino pakeitimo, kontrolės nuorodos
22. Saugykla, kurioje saugomas dokumentas ar byla
23. Su dokumentu susipažinusio asmens pareigos
24. Dokumento konvertuotą kopiją, nuorašą, išrašą patvirtinusio asmens pareigos, vardas ir pavardė (pavadinimas, jei tvirtina juridinis asmuo), patvirtinimo data, parengimo priežastis (jei ji yra)
25. Dokumentų ar bylų perkėlimo (pvz., į kitas informacines sistemas) data ir pagrindas
26. Informacija apie dokumento ar bylos sunaikinimą (pvz., data ir pagrindas)
27. Už dokumentų (bylų) tvarkymą, apskaitą, saugojimą, naikinimą, siuntimą, perdavimą ar gavimą atsakingi darbuotojai (atsakingo asmens vardas ir pavardė, jei reikia – ir pareigos)
IV SKYRIUS DOKUMENTO AR BYLOS TECHNINIAI METADUOMENYS
28. Bylos formatas (elektroninės bylos atveju)
29. Programinės įrangos, kuria naudojantis sudaryta ir (ar) saugoma byla (dokumentas), pavadinimas (pvz., informacinės sistemos pavadinimas, versija)
30. Operacinės sistemos, kurioje buvo parengtas dokumentas, pavadinimas ir versija
31. Techninės įrangos, kuria naudojantis saugoma byla ar dokumentas, pavadinimas

Paaiškinimai:

¹ – Taikytina valdant oficialiuosius elektroninius dokumentus.

² – Asmens kodas tvarkomas teisės aktų nustatyta tvarka.

Dokumentų tvarkymo ir apskaitos įstaigoje
taisyklių aprašo 3 priedas

(Bylų dokumentacijos plano forma)

(Dokumento sudarytojo pavadinimas)

Tvirtinimo žyma)

_____ **METŲ DOKUMENTACIJOS PLANAS**

(Dokumento data) (Dokumento registracijos numeris)

Bylų saugojimo terminai nurodyti vadovaujantis

(teisės aktai ir 5-oje skiltyje
vartojamos jų santrumpos)

Bylos indeksas	Bylos antraštė	Slaptumo žyma	Bylos saugojimas		Už bylos sudarymą atsakingo administracijos padalinio pavadinimas ar kodas (darbuotojo vardas ir pavardė ar pareigų pavadinimas)	Pastabos	Iš viso per metus užbaigta bylų
			Saugojimo terminas	Teisės akto ir jo punkto nuoroda			
1	2	3	4	5	6	7	8

(Pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Suderinimo žyma)

Paaiškinimai:

1. Bylų dokumentacijos plane (lentelėje) nurodoma funkcija ir jos eilės numeris, pvz.:

1	2	3	4	5	6	7	8
1. VEIKLOS ORGANIZAVIMAS							
1.1.	...	...	...	...	...		

Atitinkamai gali būti nurodoma ir subfunkcija (jei yra) ir jos eilės numeris, pvz.:

1	2	3	4	5	6	7	8
1. VEIKLOS ORGANIZAVIMAS							
1.1	PRISKIRTOS SRITIES TEISINIS REGULIAVIMAS						
1.1.1	...	...	...	...	...		

2. 1-oje skiltyje nurodomas įrašomai bylai suteikiamas dokumentacijos plano punkto ir papunkčio eilės numeris (indeksas), pvz.: 1.1, 4.6 E.

3. 2-oje skiltyje nurodoma bylos antraštė.

4. Jei į bylų dokumentacijos planą įrašomi įslaptinti dokumentai, 3-ioje skiltyje nurodoma dokumentų slaptumo žyma (Riboto naudojimo ar kt.). Jei tokie dokumentai į planą neįrašomi, dokumentacijos plane ši skiltis nepildoma.

5. 4-oje skiltyje nurodomas saugojimo terminas, o 5-oje skiltyje – teisės akto, kuriuo remiantis nustatomi dokumentų saugojimo terminai, santrumpa ir punkto ar kelių punktų nuoroda.

6. 6-oje skiltyje rašomas administracijos padalinio pavadinimas arba padalinio kodas pagal įstaigoje patvirtintą administracijos padalinių klasifikatorių, taip pat gali būti nurodomas už bylos sudarymą atsakingas darbuotojas.

7. 7-oje skiltyje pažymimos su bylos apskaita ar turiniu susijusios pastabos.

8. Jei reikia, 8-oje skiltyje gali būti nurodomi suvestiniai duomenys apie per konkrečius kalendorinius metus užbaigtas bylas.

9. Rengiant dokumentacijos plano papildymų sąrašą, nurodomas dokumento pavadinimas „___ metų dokumentacijos plano papildymų sąrašas“. Šio sąrašo tekste (lentelėje) įrašoma atitinkamų kalendorinių metų dokumentacijos plane nurodyta arba nauja įstaigos funkcija, subfunkcija (jei yra) ir eilės numeris (indeksas). Naujos bylos įrašomos laikantis tų pačių reikalavimų, kaip nurodyta šio priedo 1–8 punktuose.

Dokumentų tvarkymo ir apskaitos įstaigoje
taisyklių aprašo
4 priedas

(Dokumentų naikinimo akto forma)

(Dokumento sudarytojo pavadinimas)

(Tvirtinimo žyma)

DOKUMENTŲ NAIKINIMO AKTAS

(Dokumento data) (Dokumento registracijos numeris)

Vadovaujantis _____,

(teisės akto pavadinimas, data ir registracijos numeris)

atrinktos naikinti šios bylos, kurių saugojimo terminas yra pasibaigęs (jeigu naikinama pagal apskaitos dokumentus, nurodoma „pagal nurodomus apskaitos dokumentus“):

Eil. Nr.	Bylos antraštė (apskaitos dokumento pavadinimas)	Bylos indeksas (apskaitos vienetų numeriai)	Chronologinės ribos (data)	Bylų (apskaitos vienetų) skaičius	Saugojimo terminas	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7

Iš viso atrinkta naikinti _____ .

(skaitmenimis ir žodžiais)

_____ (atitinkamai įrašoma – bylų, apskaitos vienetų).

Už dokumentų sunaikinimą atsakingas _____.

(pareigų pavadinimas, vardas ir pavardė)

Dokumentai turi būti naikinami _____ .

(naikinimo būdas)

(Pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Suderinimo žyma)

Paaiškinimai:

1. 2-oje skiltyje nurodoma bylos ar vienerūšių bylų antraštė arba apskaitos dokumentas (bylų apyrašas, sąrašas ar apskaitos žurnalas). Jei bylos įrašomos pagal apskaitos dokumentą, šiuo atveju turi būti nurodytas apskaitos dokumento sudarytojas, apskaitos dokumento pavadinimas, data ir registracijos numeris (jei jie yra).

2. 3-ioje skiltyje nurodomas bylos indeksas pagal dokumentacijos planą arba į apskaitos dokumentą įrašytų bylų (apskaitos vienetų) numeriai.

3. 5-oje skiltyje nurodomas bylų skaičius arba į apskaitos dokumentus įrašytų ir naikinti atrinktų bylų skaičius.

4. 6-oje skiltyje nurodomas vėliausias saugojimo terminas, o 7-oje skiltyje – ankstesnis saugojimo terminas, jei saugojimo terminas buvo pratęstas ar pakeistas.

5. Jei bylos į dokumentų naikinimo aktą įrašomos pagal apskaitos dokumentą, 7-oje skiltyje nurodoma institucija, kuri nustatytą laiką saugo apskaitos dokumentą ir užtikrina jo prieinamumą, arba prie naikinimo akto pridedama apskaitos dokumento kopija, nurodant jos apimtį.

POPIERINIŲ BYLŲ LAPŲ NUMERAVIMAS

1. Kiekvienas lapas numeruojamas atskirai. Bylos lapai numeruojami grafitiniu pieštuku arba numeratoriumi.

2. Lapo numeris rašomas arabiškais skaitmenimis viršutiniame dešiniajame kampe, neliečiant teksto.

3. Byloje esančių dokumentų lapai numeruojami iš eilės. Tušti lapai (registru, apskaitos ir žurnalų ir kt.) nenumeruojami. Bylos vidaus apyrašas numeruojamas atskirai, antraštinis lapas ir baigiamojo įrašo lapas nenumeruojami.

4. Bet kurio formato lapas, įdėtas į bylą vienu kraštu, numeruojamas kaip vienas lapas, o sulenktas ir įdėtas per vidurį – kaip du lapai. Jei viename popieriaus lape priklijuoti keli dokumentai, lapo numeracija tęsiama iš eilės, o lape priklijuoti dokumentai nurodomi bylos baigiamajame įrašė.

5. Nuotraukos, brėžinio, kito panašaus dokumento lapo numeris rašomas antroje dokumento pusėje, kairiajame kampe. Jei toks dokumentas priklijuotas ant popieriaus lapo, lapo numeracija tęsiama iš eilės, o lape priklijuotas dokumentas nurodomas bylos baigiamajame įrašė.

Jei dokumentai įdėti į voką, jų lapai numeruojami iš eilės, kaip ir kitų byloje esančių dokumentų. Jei ant voko yra informacija, pirma numeruojamas vokas – kaip bylos lapas, po to – jame esančių dokumentų lapai. Vokai su indėliais nurodomi bylos baigiamajame įrašė.

6. Jei byloje yra spaudinys, jo lapai ar puslapiai iš naujo nenumeruojami. Spaudiniui suteikiamas eilės tvarka turinčio eiti lapo numeris. Bylos baigiamajame įrašė nurodoma, kad byloje yra spaudinys, ir nurodomas jo lapų ar puslapių skaičius.

7. Sunumeravus bylos lapus, bylos pabaigoje įdedamas bylos baigiamojo įrašo lapas, kuriame rašomas byloje sunumeruotų lapų skaičius, lapų su defektais (išblukęs tekstas, sulieti, suplyšę ir t. t.) numeriai, atskirai nurodomas vidaus apyrašo lapų skaičius.

8. Jei tikrinant bylos, sutvarkytos ir įrašytos į sutvarkytų dokumentų apskaitą, numeravimą randama klaidų, jos taisomos:

8.1. Nesunumeruoti lapai numeruojami prieš juos esančio lapo numeriu, prirašius mažąsias raides abėcėlės tvarka (pvz.: 13a, 13b, 13c ir t. t.).

8.2. Jei keli bylos lapai pažymėti tuo pačiu numeriu, šalia numerio parašomos mažosios raidės abėcėlės tvarka.

8.3. Praleisti bylos lapų numeriai įrašomi bylos baigiamajame įrašė.

8.4. Jei klaidų yra daug, byla numeruojama iš naujo: buvęs lapo numeris perbraukiamas ir šalia rašomas naujas.

8.5. Pataisius bylos numeravimą, rašomas naujas baigiamasis įrašas, kuriame užrašomi bylos duomenys po pataisyto lapų numeravimo. Naujasis bylos baigiamojo įrašo lapas į bylą įrašomas, jei byla sudaryta aplanke su raišteliais, arba įklijuojamas, jei byla įrišta į aplanką kietais viršeliais. Ankstesnis bylos baigiamasis įrašas paliekamas byloje.

9. Jei į sutvarkytų dokumentų apskaitą jau įrašyta byla teisės aktų nustatyta tvarka turi būti papildyta naujai gautais neatsiejamai su ta byla susijusiais dokumentais, bylos lapų numeravimas tęsiamas iš eilės ir pildoma bylos baigiamojo įrašo dalis „Papildomai sunumeruota“.

Dokumentų tvarkymo ir apskaitos įstaigoje
taisyklių aprašo
6 priedas

(Popierinės bylos antraštinio lapo forma)

(bylą sudariusios įstaigos (administracijos padalinio) pavadinimas)

(bylos indeksas)

(bylos antraštė)

F. Nr. _____

Ap. Nr. _____

B. Nr. _____

Pradėta _____

Baigta _____

Data _____

Saugojimo terminas _____

Paiškinimai:

1. Įstaigos pavadinimas turi atitikti teisės aktuose nustatytą įstaigos pavadinimą. Jei įstaiga turi įteisintą sutrumpintą pavadinimą, jis rašomas skliausteliuose po nesutrumpinto pavadinimo. Jei bylos sudarymo metu įstaigos pavadinimas keitėsi, bylos antraštiniame lape rašomas vėliausias įstaigos pavadinimas.

2. Bylos indeksas, antraštė ir paantraštė (jei yra) rašomi pagal bylų dokumentacijos planą. Antraštė ir paantraštė tikslinamos pagal byloje esančių dokumentų sudėtį ir turinį.

3. Jeigu darbuotojo pavardė ir (ar) vardas per darbo santykių laikotarpį pasikeitė, asmens bylos antraštėje rašomi teisės akte dėl atleidimo iš pareigų nurodyti asmenvardžiai.

(Popierinės bylos baigiamojo įrašo forma)

BYLOS BAIGIAMASIS ĮRAŠAS

Bylos lapų (puslapių) skaičius _____
(skaitmenimis ir žodžiais)

Iš jų:
raidiniai _____
praleisti _____
su defektais _____
su įkljomis _____
vokai su indėliais _____
kita _____.

Bylos vidaus apyrašo lapų skaičius _____
(skaitmenimis ir žodžiais)

Pastabos:

_____
_____.

(Pareigų pavadinimas)
(Data)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Papildomai sunumeruota:

Lapo (puslapio) Nr.	Iš viso byloje lapų (puslapių) (skaitmenimis ir žodžiais)	Data	Parašas, vardas ir pavardė	Pastabos

Paaiškinimai:

1. Bylos baigiamąjį įrašą pasirašo jį rengęs įstaigos darbuotojas. Jei bylos baigiamąjį įrašą rengia dokumentų tvarkymo paslaugą teikiantis asmuo, pareigų pavadinimas nenurodomas; jei bylos baigiamąjį įrašą rengia tokias paslaugas teikiančio juridinio asmens darbuotojas, kartu su pareigų pavadinimu nurodomas ir juridinio asmens pavadinimas.

2. Pastraipa „Papildomai sunumeruota“ pildoma, kai į bylų apyrašą įrašyta byla papildoma reikiamais dokumentais (išskyrus apibrėžto proceso metu pratęstas ir naujais dokumentais papildytas bylas).

Dokumentų tvarkymo ir apskaitos įstaigoje
taisyklių aprašo
8 priedas

(Bylų apyrašo forma)

(Bylas sudariusios įstaigos pavadinimas)

_____ **BYLŲ APYRAŠAS NR.** _____
(apyrašo pavadinimas)

Eilės Nr.	Bylos antraštė	Chronologinės ribos (data)	Apimtis		Pastabos
			Kiekis	Matavimo vienetas	
1	2	3	4	5	6

Įrašyta _____ apskaitos vnt. nuo Nr. _____ iki Nr. _____.
(skaitmenimis ir žodžiais)

Iš viso apyraše yra _____ apskaitos vnt.
(skaitmenimis ir žodžiais)

Apskaitos ypatumai: _____.

(Pareigų pavadinimas) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

Apyrašo duomenis tvirtinu:

(Pareigų pavadinimas) (Parašas) (Vardas ir pavardė)
(Data)

Paiškinimai:

1. Nurodomas bylų apyrašo pavadinimas turi atitikti įstaigos vadovo patvirtintame apyrašų sąrašė nustatyta pavadinimą (pvz., Personalo ilgai saugomų bylų apyrašas Nr. 3).

2. 1-oje skiltyje nurodomas apskaitos eilės numeris iš eilės pagal konkretų bylų apyrašą.

3. 2-oje skiltyje nurodoma bylos antraštė ir, jei yra, paantraštė. Vaizdo ir (ar) garso dokumentų bylos antraštė sudaroma nurodant aprašomą įvykį, konkrečią to įvykio vietą (pvz., šalis, rajonas, miestas, gatvė, pastatas ir kt.), aprašant asmenis ir pateikiant informaciją apie juos (pareigas, visuomeninę veiklą ir kt.).

4. 3-ioje skiltyje nurodomos bylos chronologinės ribos arba bylos (vaizdo ir (ar) garso dokumento, aprašomo įvykio) data.

5. 4-oje ir 5-oje skiltyse atitinkamai nurodoma bylos apimtis:

5.1. kai į apyrašą įrašoma popierinių dokumentų byla, nurodomas bylos lapų skaičius ir matavimo vienetas „lapas“ (atitinkamu linksniu) arba šio matavimo vieneto santrumpa „l.“;

5.2. kai į apyrašą įrašoma elektroninių dokumentų ar fotodokumentų byla, nurodomas dokumentų skaičius ir matavimo vienetas „dokumentas“ (atitinkamu linksniu) arba šio matavimo vieneto santrumpa „dok.“. Šis reikalavimas taikomas ir tuo atveju, kai į apyrašą yra įrašoma gautų suskaitmenintų dokumentų byla;

5.3. kai į apyrašą įrašoma byla, sudaryta iš vaizdo ir garso, garso, vaizdo įrašų, nurodomas įrašų skaičius ir matavimo vienetas „įrašas“ (atitinkamu linksniu) arba šio matavimo vieneto santrumpa „įraš.“ Šis reikalavimas taikomas ir tuo atveju, kai į apyrašą yra įrašoma įrašų byla.

6. Jei į bylą apyrašą įrašomos bylos, prie kurių priėjimą riboja įstatymai, tai pažymima apyrašo pastabų skiltyje (pvz., Priėjimas ribojamas).

7. 6-oje skiltyje nurodoma byloje esančių vaizdo ir (ar) garso dokumentų trukmė taip „00:00:00“ (valandos: minutės: sekundės) ir vaizdo ir (ar) garso įrašo autorius (vardas ir pavardė).

8. Pastraipoje „Iš viso apyraše yra“ nurodomas bendras apyraše faktiškai esančių apskaitos vienetų (neskaičiuojant išbrauktų, perduotų ar pakartotinai įrašytų bylų, praleistų ar tęsiamų bylų numerių) skaičius.

9. Pastraipoje „Apskaitos ypatumai“ nurodomos bylos, kurių numeriai apyraše praleisti ar pakartotinai įrašyti, raidiniai, iš apyrašo išbrauktų ar perduotų bylų, jei tokių yra, taip pat tęsiamų bylų numeriai.

Kai į apyrašą įrašoma vaizdo ir (ar) garso dokumentų byla, nurodomas ir formatas, kuriuo užfiksuoti vaizdo ir garso dokumentai, pvz.: Apskaitos vnt. Nr. 1–100 – .tif; Apskaitos vnt. Nr. 1–100 – .wav; Apskaitos vnt. Nr. 1–100 – .mpeg4 ar kita.

10. Jei įstaiga į bylą apyrašą įrašo kitos įstaigos sudarytas bylas (po reorganizacijos, likvidavimo ar kita), rašomas visas (nesutrumpintas) bylas įrašiusio ir tvirtinančio asmens pareigų pavadinimas.

11. Rengiant bylų apyrašo tęsinį, po bylų apyrašo pavadinimu nurodoma „tęsinys“, o apskaitos vienetų numeracija 1-oje skiltyje tęsiama iš eilės pagal konkretų bylų apyrašą.